

BIOLÓGIA8_MEGOLDÁS1

2017/2018

Össz: 50 pont

I. Az év állatai, növényei 2017-ben (15 p)

Mely állatokra, növényekre gondoltunk, nézz utána, majd a megfelelő betűjelet írd az állítások elé a pontozott vonalakra!

A.) Az év fája: vadlamba

B.) Az év madara: tengelic

C.) Az év vadvirága: hóvirág

D.) Az év emlőse: mogyorós pele

E.) Az év ízeltlábúja: nagy szarvasbogár

F.) Az év hala: harcsa

E: Lárvája elhalt fában fejlődik.

B: Tápláléka magvakból és bogyókból áll, népi neve a stiglic.

F: Akár 100 kg-osra is megnövő ragadozó.

C: Egyszikű, hagymás.

D: Éjszakai életmódja miatt ritkán kerül a szemünk elé ez az erdei élőlény.

E: Fejlődése teljes átalakulás.

A: A rózsafélék családjába tartozik.

B: Kültakarója színes (van benne piros, fehér, fekete, barna, sárga)

C: Védett növény.

II. Állatkerti séta (10 p)

Barátod a hétvégén látogatást tett az állatkertben. Találd ki, mely állatok tetszettek neki a legjobban!

Nekem legjobban a dél-amerikai állatokat bemutató rész tetszett. Nagyon sok különleges és számomra ismeretlen élőlényel találkoztam.

A majomház a trópusi esőerdők lakóit mutatja be. A ... (1)-ok nagy csapatokban tíz méteres ugrásokkal közlekednek a fák lombkoronájában, miközben farkukat ötödik kézként használják. Egy másik állat fejjel lefelé csüngött az ágon, zöld bundában. Ez a háromujjú ... (2), ami még arra is lusta, hogy megtisztítsa a bundáját a rátelepedő algáktól.

A Amazonasz vidékén élő állatok között talákoztam a számomra legfélelmetesebbekkel. Ezek a hüllők a vízi óriáskígyókhoz tartoznak és akár 7m hosszúságúra is megnőhetnek. Akár egy pekarit is elejthetnek. Érdekességük, hogy eleven szülők. ... (3) Itt él egy, a maga nemében szintén óriás ízeltlábú, a ... (4). Több mint 10 cm hosszúságú, erős kitinszőrei vannak, a zsákmányát méreggel öli meg, fonállal beburkolja.

Az emlősök közül szintén félelmetes a ... (5). Macskaféle, az amerikai kontinens leghatalmasabb macskaféléje. Foltos bundája jól beleolvad a környezetébe.

1: bőgőmajom

2: lajhár

3: anakonda

4: madárpók

5: jaguár

A következő 5, szintén dél-amerikai állatot sorold be a gerincesek valamelyik osztályába!

viszkacsa: emlősök

nandu: madarak

mara: emlősök

tatu: emlősök

vikunya: emlősök

III. Szmog (10 p)

Napjainkban sajnos egyre nagyobb mértékben jelentkezik a környezetszennyezés egyik formája, a szmogképződés. Jellemezd a London- és a Los Angeles-típusú szmogot a megadott szempontok alapján!

	London-típusú	Los Angeles-típusú
fő szennyező anyaga	kén-dioxid, por, korom	ózon, nitrogén-oxidok
mely évszakra jellemző	tél	nyár
mely napszakban jelentkezik	reggel, este	délben
milyen megbetegedéseket	légúti megbetegedések	a szem kötőhártyáját ingerli

okozhat		
---------	--	--

- mit jelent a szmog szó magyarul? füstköd

- mi a teendő szmogriadó esetén?: ne menjünk a szabad levegőre

IV. Fűben-fában orvosság: gyógynövényeink (5 p)

Nézz utána, milyen megbetegedésekre használhatjuk az alábbi növényeket!

- **orvosi székfű:** gyulladáscsökkentő
- **kisvirágú hárs:** meghűléses betegségek
- **kakukkfű:** fertőtlenítő, immunerősítő, köptető
- **lándzsás útifű:** köhögéscsillapító
- **vérehulló fecskefű:** szemölcsirtó

V. Erdeink élővilága (10 p)

A felsorolásban egy hazai tölgyerdő élővilágából láthatók ízelttű. Az élőlények sorszámaival válaszoljatok a feladatokra!

1.kökény, 2.őz, 3.erdei egér, 4.koronás keresztospók, 5.kocsányos tölgy, 6. erdei csiperke, 7.földigiliszta, 8.tavaszi kankalin, 9.vaddisznó, 10.széncinege, 11.erdei pajzsika, 12. fülemüle, 13.róka, 14. éticsiga, 15.mogyoró, 16.nagy fakopáncs 17.nagy szarvasbogár 18. szú 19.lombosmoha, 20.erdei fülesbagoly

(Abban az esetben jár 1 pont a válaszokra, ha az összes ide illő számot felsoroljátok, és nem kerül a felsorolásba oda nem illő élőlény!)

termelő szervezetek: 1, 5, 8, 11, 15, 19

elsődleges fogyasztók: 2, 3, 14, 17, (18)

lebontók: 6, 7

a cserjeszintet alkotó növények: 1, 15

mindenevők: 3, 9 (10, 13)

ízeltlábúak: 4, 17, 18

spórával szaporodnak: 6, 11, 19

az állatok a termésüket fogyasztják: 1, 5, 15

A következő feladatokban többféle variáció is elfogadható. Kérlek, itt már ne számokkal válaszolj, hanem írd ki az élőlények nevét!

Írj háromtagú táplálékláncot a felsorolt élőlényekből, amelyben szerepel az éticsiga:

tavaszi kankalin-éti csiga - vaddisznó

Írj táplálékláncot a felsorolt élőlényekből, melyben szerepel az erdei fülesbagoly:

kökény – erdei egér – erdei fülesbagoly